

GRANSKNING

YANGTORP

ARKIVFOTO: SYDSVENSKAN/TT

Marcus Bongart.

Anni-Frid Reuss (fd Lyngstad).

Templet i skogen har fått nytt liv

För fem år sedan gick den buddistiske munken Marcus Bongarts tempelföretag i konkurs med drygt 44 miljoner kronor i skulder. Templet plundrades och förföll innan det till slut såldes för en spottstyver. Nu har det restaurerats för tiotals miljoner och har till slut kunnat öppna.

Vid rodret står återigen Marcus Bongart. Men om sina affärer vill han inte prata.

HÖRBY

■ Efter år av andligt sökande hade Marcus Bongart sett ljuset: Qi-Gong. För att sprida kunskap om den kinesiska läkekonsten och kunna erbjuda "asyl" för utbrända själar började han leta efter en avskild och tyst plats att bygga ett tempel på. Han fann den i Jönstorp i Hörby kommuns sydöstra hörn, med Vollsjö och Brösarp som närmaste namnkunniga orter.

1998 började han bygga templet Yangtorp och efter några år gick forna ABBA-medlemmen Anni-Frid Reuss in med minst 45 mil-

joner kronor i tempelprojektet (se bakgrund uppe till höger). Allt såg ljusst ut, men det blev bråk, konkurs och rättegångar. Men nu är templet ändå färdigställt, till slut.

– Man tror ju inte sina ögon när man kommer körande och får se ett kinesiskt tempel mellan två bondgårdar. Det borde inte ligga där rent finansmässigt.

Orden är Bengt Bülow, konkursförvaltare från Ackordscentralen Syd i Malmö. Det var han som kom att hantera Bongarts

vision när den kom på obestånd 2011.

Bengt Bülow hade ett styvt jobb med att styra upp konkursen för Swedish Medical Qigong AB

och att förvalta fastigheten.

– Templet var ute till försäljning under lång tid och många var där och tittade utan att köpa. Under förvaltningstiden hade vi nio inbrott, trots väktare. Nyfikna turister plockade minnessaker i trädgården, det kunde vara hundratals personer där på en helg som vakterna fick avvisa.

Även om det betalades ut drygt 1,75 miljoner kronor i ersättningar från försäkringsbolaget kunde pengarna inte förhindra att templet förföll. Bülow kontaktade

Yangtorps historia

1998

■ Marcus Bongarts företag köper den gamla skolbyggnaden i Jönstorp i Hörby med ett banklån på 100 000 kronor och en privat donation på lika mycket.

1999

■ Arbetet inleds med att bygga om skolbyggnaden till ett kinesiskt tempel. Byggnationen finansieras med donationer, ideellt arbete och intäkter från Bongarts Qigong-verksamhet.

2002

■ Grannfastighet köps in för 350 000 kronor.

2004

■ Anni-Frid Reuss lånar ut 250 000 kronor.

2000

■ ABBA-medlemmen Anni-Frid Reuss (fd Lyngstad) går in med 1 miljon kronor i projektet.

Yangtorp ger ett mäktigt intryck i det skånska lantbrukslandskapet.

byggföretaget som uppskattade att det skulle kosta uppemot 20-30 miljoner kronor att restaurera och färdigställa det. Bara att ställa upp byggställningar skulle kosta en miljon kronor.

Till slut dök det upp en köpare som betalade drygt 2,5 miljoner kronor. Ett acceptabelt pris sett till skicket på templet och de utbetalda försäkringspengarna, menar Bülow.

– Nu har jag sett på deras hemsida att man har byggt färdigt templet. Nya ägaren måste ha lagt ned ett omfattande arbete, kommenterar Bengt Bülow.

Exakt hur de pengarna kommit fram är oklart. Bakom Stockholmsföretaget Manzano AB som 2013 köpte Yangtorp står advokaten Peter Sävsblom som är bosatt i London. Och en av ledamöterna i Manzanos styrelse är samme man som drev templet när det gick i konkurs med 54 miljoner kronor i skulder ett par år tidigare: Marcus Bongart.

Många aktörer förlorade mycket pengar på konkursen eftersom det bara fanns 362 000 kronor att betala ut sedan banken tagit den 1,1 miljon som var in-tecknad och konkurskostnaderna

2008

■ Anni-Frid Reuss och maken Henry Smith involveras djupare i ombyggnadsarbetet och skjuter till ännu mer pengar, 7,4 miljoner kronor. Konsulter anlitas och en tillbyggnad av restaurang samt hotell med 30 rum påbörjas.

2009

■ Projektet sväller än mer när en tillbyggnad med spa och meditationssalar påbörjas. Reuss/Smith försjer företaget Swedish medical qigong AB med cirka 24 miljoner kronor. Samtidigt växer leverantörs-skuldena och är vid årsskiftet 5,5 miljoner kronor.

2010

■ Ombyggnaden fortskrider och Anni-Frid Reuss och Henry Smith skjuter till ännu mera pengar, cirka 14 miljoner kronor. Bongart hävdar Anni-Frid ville att templet och hotellet skulle bli väldigt exklusiva för att kunna locka välbärgade besökare, så han köper mycket dyra inventarier i Kina och skeppar dem till Sverige i containers. Men det skär sig mellan Bongart och Reuss/Smith och en juridisk tvist dras igång.

2011

■ Mer pengar behövs men Anni-Frid Reuss och Henry Smith säger nej. Bygget avstannar. Reuss/Smith driver Bongarts företag i konkurs i september och kräver det på 45,3 miljoner kronor som de båda hävdar att de lånat ut till Bongarts företag. Bongart hävdar dock att pengarna är en donation och han kräver i sin tur det konkursade bolaget på 20,1 miljoner kronor för påstådd ej uttagen lön sedan 1999.

2012

■ Konkursförvaltaren uppskattar att det skulle kosta 20-30 miljoner kronor att färdigställa templet. Mängder med intressenter tittar på templet men försäljningen går trögt. Trots väktarbevakning utsätts klostret för flera inbrott, både koppartak och hela värmeanläggningen stjäls. Tjuvarna gripas av Lundapolis och koppartaket återfinns, men det är förstört och går inte att återanvända. Försäkringsbolaget betalar ut 1,75 miljoner kronor för stölderna.

2013

■ Templet säljs i mars för 2 569 000 kronor till Stockholmsföretaget Manzano AB som leds av advokaten Peter Sävlom som är bosatt i London. En av de två ledamöterna i styrelsen är Marcus Bongart. Företaget byter först namn till Fastighets AB Yangtorp och sedan till Fastighets AB Wästerstad.

2014

■ Marcus Bongart åtalas och döms för bokföringsbrott och försäkrande av skattekontroll. Påföljden blir samhällstjänst i 100 timmar. Åklagarens yrkande om näringsförbud för Bongart och företagsbot på 200 000 kronor ogillas av Lunds tingsrätt.

2015

■ Templet öppnar med Bongart som andlig ledare och frontfigur. Förutom engagemanget i Fastighets AB Wästerstad är han ledamot i företaget Soulshine Event AB som bedriver eventverksamhet inom Qigong, samt Yangtorp Service AB, ISMQ och de inaktiva företagen Booges konsult AB och Swedish medical Qigong investment AB.

Källor: Konkursförvaltaren Bengt Bülow/förvaltningsberättelsen/ alla bolag.se/ solidinfo.se

Men att få templet användbart har kostat många miljoner och har skapat besviselser. Abba-Frida satsade minst 45 miljoner kronor och förlorade allt. Även lokala småföretag har fått betala dyrt.

på nästan 3 miljoner kronor var betalda. Anni-Frid Reuss och maken Henry Smith förlorade mest: de fick bara tillbaka 4 713 kronor av sina 45 miljoner kronor. Flera lokala småföretag förlorade hundratusentals kronor.

Desto bättre gick det för Marcus Bongart personligen. Via den statliga lönegarantin fick han ut 211 200 kronor. Sammanlagt betalades det ut 1,25 miljoner kronor av skattepengar till de drygt 30 tempelanställda.

Förra året smygöppna-

de templet och i år försöker man locka besökare att betala 100 kronor för att vandra runt i trädgården, äta vegetariskt i restaurangen Guan Gu eller ta en retreatvistelse. Den som vill gå hela vägen och boka en tiodagars retreat får betala 31900 kronor.

På hemsidan skriver mästern Bongart, eller Shi De Rui som är hans namn som munk, om sin syn på människor som vill besöka Yangtorp: "Det räcker att vara människa med ett stort, öppet sinne och en vilja att ta ansvar för sig själv och alla andra".

Men när tidningen vill ställa frågor om hans ansvar i konkursen och mot finansläraren som Anni-Frid Reuss, då blir det tvärstopp. Via sin medhjälpare Annika Svensson låter han hälsa:

– När ni kastat knivar efter oss många år så har vi inte lust att ställa upp på reportage. Kommer man hit för att skriva positivt om oss är vi naturligtvis öppna. Men kommer man för att fråga om Abba-Fridas alla miljoner och ditten och datten, är vi överhuvudtaget inte intresserade. Det är historia. Ska man gräva efter hur man fått fram miljo-

nerna, så nej tack. Vi jobbar hårt för att lägga den biten bakom oss, säger Annika Svensson.

Johan Schlasberg företrädde Anni-Frid Reuss och Henry Smith i konflikten med Bongart.

– Anni-Frid och Henry förlorade närmare 50 miljoner kronor, men de har lagt det här till handlingarna, säger han.

En central fråga under den juridiska tvisten var om Reuss/Smith lånat ut pengarna, som de båda hävdar, eller om de skänkt pengarna, som Bongart hävdar.

Johan Schlasberg är kritisk till tingsrättens bedömning av pengafrågan.

– Det finns ett dokument som visar att Anni-Frid och Henry lånade ut pengarna och det är undertecknat av Bongarts son. Att tingsrätten väljer att tro på sonen när han säger att han inte förstod att det var en lånehandling han undertecknade, är högst anmärkningsvärt, säger Johan Schlasberg och fortsätter:

– I rätten sade Marcus Bongart sig vara en munk som inte får äga någonting, vilket ter sig väldigt kon-

stigt med alla hans engagemang i olika bolag.

Bengt Bülow kommenterar tvisten om Abba-Fridas pengar var ett lån eller gåva på följande vis:

– Ord står mot ord. Men föreställ dig att du gått in på en bank och sagt "jag ska bygga ett kinesiskt tempel mitt i skogen", ett rekreationsecenter långt från allfartsvägarna. Det finns inte en kalkyl i världen som skulle få detta att gå ihop.

TEXT OCH FOTO:
JAN SAMUELSSON

